

Regelbunden tillsyn i Ljungensskolan

Förskoleklass

Grundskola 1-9

Särskola 1-10

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Vellinge kommun under våren 2009 och besökt Ljungensskolan den 28 och 29 januari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 10 augusti 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Ljungensskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Ljungensskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever i grund- och särskolan. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Ljungensskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	44
Grundskola	513
Särskola	23

Källa: Ljungensskolan

Ljungenskolan är belägen i Ljunghusen i södra delen av Vellinge kommun. Området är bebyggt med villor och sommarstugor. Skolan byggdes som lågstadie- och mellansta-dieskola på 1970-talet och byggdes om i slutet av 1990-talet för att rymma den grund-skola som den i dag är.

Kommunens särskola har funnits på Ljungenskolan i cirka 10 år. Eleverna är placerade i såväl grundsärskolan som träningsskolan.

En platschefsassistent stöttar rektorn i administrativa uppgifter, t.ex. budgetarbetet, och har också personalansvar för viss personal. Skolan har en ledningsgrupp med åtta pe-dagogrepresentanter, rektorn och platschefsassistenten. Åtta personer, så kallade kvali-tetspiloter, har till uppgift att utveckla kvalitetsarbetet och arbetet med kvalitetsredo-visningarna. De årskursvisa arbetslagen bildar tillsammans åtta arbetsenheter med var sin samordnare.

Fritidshemsverksamhet på Ljungenskolan bedöms inte i denna rapport utan i en kom-munövergripande verksamhetsrapport.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 2: Måluppfyllelse i årskurs 5

	Ljungenskolan					Riket
	2004	2005	2006	2007	2008	2008
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	.	.	.	.	.	.

Källa: Uppgifter från skolan 2009-03-03

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan ej visas, då resultatuppgiften baseras på färre än 10 individer

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Ljungenskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Kommun-grupp ²	Riket ³
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	237,6	235,5	229,3	235,6	239,6	222,9	215,0	209,3
Andel (%) som nått målen i samtliga ämnen	97	99	95	94	96	16	21	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	100	100	96	99	99	96	91	89

Källa: Skolverkets officiella statistik 2009-02-02

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen

² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

³ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

Kommentar och bedömning:

Av granskningen framgår att utbildningen i särskolan har fokus på kunskapsuppdraget och att man har en uttalad ambition att anpassa undervisningen efter elevernas förutsättningar. Enligt Ljungenskolans kvalitetsredovisning når eleverna målen för grundskolan och träningsskolan utifrån sina individuella målsättningar. Uppgiften om elevernas måluppfyllelse är dock svår att bedöma eftersom särskolan ännu inte upprättar skriftliga omdömen i alla ämnen och då betyg i huvudsak inte har satts i grundskolan.

Enligt intervjuade lärare och rektorn, når de yngre grundskoleeleverna samtliga ämnesmål i hög grad även om inga systematiska sammanställningar av kunskapsresultaten hittills gjorts på skol- eller gruppnivå (se ovan tabell 2). Av sammanställningar av de nationella ämnesproven för årskurs 5 framgår att en stor del av eleverna, omkring 95 procent, nått målen i engelska och svenska sedan 2004 medan resultaten i matematik varit något sämre.

Av tabell 3 framgår att en mycket stor del av eleverna i grundskolans årskurs 9 når de nationella ämnesmålen. Också i förhållande till analysverktyget SALSA (Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser) ligger betygsresultaten sedan 2002 över vad som skulle kunna förväntas med hänsyn till vissa bakgrundsfaktorer bland eleverna⁴. Det finns över åren en skillnad i meritvärde mellan pojkar och flickor. Skillnaderna, som är mindre än genomsnittet i riket, är till flickornas fördel.

Resultaten på nationella ämnesprov i svenska, matematik och engelska överensstämmer med betygen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen/ämnesområden i förhållande till styrdokumentens krav.

^{4 4} Det modellberäknade värdet i SALSA tar hänsyn till olika bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommunens skolor.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt 7 kap.1 § särskoleförordningen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne eller ämnesområde som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Genomförda intervjuer visar att grundsärskolans elever inte erhåller skriftliga omdömen.

6 (21)

Skolinspektionen konstaterar att skriftliga omdömen måste upprättas i grundskolan i alla ämnen som eleven får undervisning i.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	

Motivering

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt förordningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Enligt avsnitt 2 i läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan. Intervjuade lärare uppger att de oftast planerar undervisningen utifrån kursplanernas uppnåendemål och betygskriterierna och mer sällan utifrån strävansmålen. I vissa ämnen i de äldre årskurserna, t.ex. i undervisningen i naturorienterade ämnen som i huvudsak bedrivs ämnesövergripande, utgör kursplanernas och läroplanens strävansmål i högre grad utgångspunkt för hur undervisningen läggs upp. I de yngre årskurserna har lärarna ambitionen att strävansmålen ska styra hur man lägger upp temaarbeten, men det är sällan man har strävansmålen i kursplanerna framför sig i planeringsarbetet. Flera intervjuade lärare efterlyser att det ges utrymme att kontinuerligt i kollegiet diskutera strävansmålen och de olika ämnens syfte och roll i utbildningen. Skolinspektionen bedömer att läroplanens och kursplanernas strävansmål i högre grad behöver styra undervisningens planering och genomförande i grundskolan.

8 (21)

1.4.2 Elevernas ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet och eleverna i den obligatoriska särskolan utvecklar sitt eget sätt att lära och tillit till sin egen förmåga.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola	X	

Motivering
Läraren ska, enligt avsnitt 2.3 i läroplanen, se till att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och detta inflytande ska öka med elevernas stigande ålder och mognad. Rektorn ska se till att arbetsformerna utvecklas så att elevinflytande gynnas. För att eleverna ska kunna få möjligheter att påverka undervisningens innehåll är det samtidigt en viktig förutsättning att klargöra målen för utbildningen. I Ljungenskolans grundskola har eleverna inflytande över sitt lärande främst genom att de får välja redovisningsformer och arbetssätt. Däremot har eleverna sällan inflytande på planeringen av undervisningen och val av stoff. Det är inte självklart att elevernas inflytande ökar med stigande ålder och mognad utan omfattningen av elevinflytandet tillåts variera från lärare till lärare. Eleverna uppger själva i intervjuerna att det är bekvämare och lättare att få bra betyg om läraren bestämmer innehållet i undervisningen. Enligt en elevenkät uppger endast hälften av eleverna att de får utvärdera undervisningen. På skolan pågår för närvarande inget gemensamt arbete för att öka elevernas inflytande. Skolinspektionen bedömer att Ljungenskolan behöver utveckla sina arbetsformer så att alla elever i takt med ålder och mognad får ett allt större inflytande över undervisningens innehåll.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former och eleverna i den obligatoriska särskolan ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Enligt läroplanens avsnitt 2.5 ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling. För att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv ska skolan också sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskolan samt med de gymnasiala utbildningar som eleverna fortsätter till. Samarbetet ska utgå från de nationella och lokala mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. Läraren ska utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskolan och gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Mellan förskolorna i Ljungenskolans upptagningsområde och skolan fungerar samarbetet väl när det gäller att överföra information om barn i behov av särskilt stöd. Även den sociala "inskolningen" av barnen sker efter tydliga rutiner som ger barnen en trygghet och kontinuitet när de ska börja i förskoleklassen. I princip förekommer dock inget organiserat erfarenhets- och kunskapsutbyte mellan skolans lärare och personalen i förskolan som syftar till att skapa en "röd tråd" i barnens utveckling och lärande. Särskolan vid Ljungenskolan bedrivs i samma skolbyggnad som grundskolan, men i särskilda lokaler. Barn upp till 12 år har också sitt fritidshem i dessa lokaler. Eleverna i särskolan och grundskolan har få dagliga mötesplatser, t.ex. är rasterna inte utlagda så att de äldre eleverna från de olika skolformerna har möjlighet att umgås under rasttid. På skolan har under senare tid lärare i olika årskurser och skolformer auskulterat hos varandra. Detta initiativ uppskattas, inte

10 (21)

minst av särskolans personal som upplever att samverkan med grundskolan hittills varit otillräcklig.
 Skolinspektionen bedömer att särskolan och grundskolan i högre grad behöver samarbeta såväl på elev- som skolnivå för att berika varje elevs mångsidiga utveckling. Även personal från förskoleklass och förskola behöver utveckla sitt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Förskoleklass	X	

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

12 (21)

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering
Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1995:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De nya bestämmelserna innebär dock i sak inga större förändringar. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionen har sedan den 1 januari endast tillsyn över arbetet mot kränkande behandling (14 a kap. skollagen). Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Ljungensskolan hade vid besökstillfället i januari 2009 en likabehandlingsplan daterad oktober 2008. En ny årlig plan mot kränkande behandling kommer att upprättas under vårterminen 2009. Planen berör utöver arbetet mot diskriminering och trakasserier också arbetet för att motverka och förebygga kränkande behandling. Den beskriver såväl ett återkommande förebyggande arbete mot kränkande behandling som planerade konkreta åtgärder för innevarande läsår. De planerade åtgärderna för innevarande läsår behöver dock i högre grad utgå från en aktuell kartläggning av situationen på skolan och de behov som kan framkomma i en sådan. T.ex. uppmärksammar planen inte det förhållandet att yngre grundskoleelever med jämna mellanrum retar särskolans elever. Visserligen tar särskolans personal dessa kränkningar på allvar och riktar förebyggande insatser i berörda klasser. Det finns dock anledning för skolan att strukturera detta förebyggande arbete och beskriva det i sin årliga plan för att minimera risken att motsvarande situationer uppkommer i framtiden.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att Ljungensskolans likabehandlingsplan, i de delar den berör kränkande behandling, i huvudsak uppfyller kraven i 14 a kap. skollagen men att den behöver kompletteras i ovan nämnda avseenden. Beträffande fritidshemmets årliga plan mot kränkande behandling, se särskild rapport för skolbarnsomsorgen.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I den nationella kursplanen i engelska för grundsärskolan finns mål att uppnå för årskurs 5 och för när eleven avslutat sin skolgång. Likaså finns i kursplanerna mål att uppnå för årskurs 5 och för när eleven avslutat skolgången i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen. I Ljungenskolan börjar eleverna inte med engelska förrän i årskurs 6. Därmed ges eleverna inte möjlighet att nå målen för årskurs 5. Intervjuade elever liksom en förälder som kontaktat Skolinspektionen har haft uppfattningen att vissa väsentliga kursplanemål för de samhällsorienterande och naturorienterande ämnena inte berörs i undervisningen i tillräcklig utsträckning. Detta gäller mål hänförliga till ämnena historia och religion samt mål relaterade till fysik och kemi. Intervjuad personal har å sin sida uppgivit att dessa mål behandlas inom ramen för teman. Skolinspektionen bedömer att grundsärskolan vid Ljungenskolan behöver säkerställa att alla elever, utifrån sina förutsättningar, ges förutsättningar att nå samtliga mål i grundsärskolans kursplaner.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola		X

Motivering
I timplanerna för grundskolan, grundsärskolan och träningsskolan anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar enligt 2 kap. 19 och 20 §§ i grundskoleförordningen respektive särskoleförordningen till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen eller, i träningsskolan, ämnesområden. Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som gäller det ämne eller ämnena (ämnesområden) som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. I skolans timplan för grundsärskolan har inte tid avsatts för elevens val och genomförda intervjuer visar att eleverna i praktiken inte erbjuds någon sådan undervisning kontinuerligt.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att särskoleeleverna erbjuds elevens val.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

16 (21)

Motivering

3.1.6 Barn och ungdomar tas emot i enlighet med författningarna

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.1.7 Elever som i den obligatoriska särskolan har slutfört årskurs 9 kan få fortsatt utbildning i årskurs 10.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.1.8 Elever mottagna i särskolan och som får sin undervisning i grundskolan följer särskolans kursplaner.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar
Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

18 (21)

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola	X	
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.3.4 Rektorn i särskolan fattar beslut om avvikelser från särskolans timplan, som krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		
Obligatorisk särskola	X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt avsnitt 1 i läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

På Ljungenskolan finns en tydlig ambition att få till stånd ett effektivt kvalitetsarbete. De utvärderingsverktyg och strategier som skolans s.k. kvalitetspiloter nu håller på att ta fram har, enligt Skolinspektionens bedömning, förutsättningar att få till stånd en fungerande mål- och resultatstyrning av Ljungenskolan. Ytterligare arbete krävs dock innan detta kan bli verklighet. Idag ägnar personalen stor energi åt att utvärdera kommunala mål som inte direkt är kopplade till skolans nationella uppdrag.

Skolinspektionen bedömer att Ljungenskolan behöver lägga ytterligare kraft på att följa upp och utvärdera resultaten i förhållande till en större bredd av de nationella målen. Av särskild vikt är att skolan och ytterst rektorn, kontinuerligt följer upp och sammanställer de yngre elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen. Även särskoleelevernas kunskapsutveckling behöver mer systematiskt följas upp och utvärderas. Skolan behöver också, i högre grad än vad som görs i

dag, kritiskt analysera och bedöma sina resultat i förhållande till de nationella målen och utifrån dessa analyser identifiera relevanta förbättringsåtgärder.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolform	Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Grundskola		X
Obligatorisk särskola		X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningarna syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Kvalitetsredovisningarna skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan, förskolan eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna skall verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Ljungenskolan upprättar årligen en kvalitetsredovisning som omfattar verksamheten i förskoleklass, grundskola, särskola och fritidshem. Elevernas kunskapsresultat redovisas kortfattat i form av genomsnittligt meritvärde och resultat på nationella prov. Även andra resultat från elevenkäter, t.ex. trygghet och elevinflytande redovisas. Särskoleelevernas måluppfyllelse anges också men i svepande termer "Måluppfyllelsen är mycket god. Eleverna når målen för särskolan". I kvalitetsredovisningen analyseras inte de redovisade resultaten och det saknas också i praktiken helt skrivningar kring hur man bedömer resultaten i förhållande till de krav som finns i styrdokumentet. De åtgärder som föreslås saknar i viss mån konkretion och är inte alltid kopplade till visade brister. T.ex. redovisas relativt otillfredsställande resultat från enkäter kring elevinflytande. I kvalitetsredovisningen görs ingen analys och bedömning av enkätresultaten. Inte heller finns några åtgärder för att förbättra elevinflytandet beskrivna. Personalen liksom rektorn anser att kvalitetsredovisningen ännu inte fungerar som den är tänkt, nämligen som ett verktyg för att självkritiskt granska den egna

verksamheten och identifiera och åtgärda svagheter och tillkortakommanden .

Skolinspektionen bedömer att Ljungenskolan i sin kvalitetsredovisning i högre grad behöver analysera och bedöma verksamhetens resultat i förhållande till de nationella målen och i de fall måluppfyllelsen är låg, föreslå konkreta åtgärder som syftar till att höja måluppfyllelsen. Redovisningen behöver också innehålla fler resultatmått på elevernas kunskapsutveckling än i dag.

Eleverna behöver vidare ta mer aktiv del i utarbetandet av kvalitetsredovisningen och deras föräldrar måste ges möjlighet att delta. Inget av detta sker i dag på annat sätt än genom medverkan i enkäter, vilket inte är tillräckligt.

2009-05-08 Lund

Helene Roslund

Martin Järnek

Andrés Brink